

Per una economia humanista

Carme Massana ofereix arguments per contrarestar la impotència, el pessimisme, els principis neoliberals en la seva valoració.

Si aconseguim encetar una conversa sense presses, sense partits presos per cap ideologia, sense por del que en sortirà, és ben segur que un bon nombre dels contertulians consideraran que calen canvis més o menys radicals.

També és força probable, però, que la majoria sigui incapaç d'esboçar alternativament, utopies, i que, a més, contempli amb pessimisme, i fins i tot amb una certa ironia, les possibles propostes que sorgeixin en el decurs del diàleg. Algú deixarà anar la frase "les tendències del món no van per aquí". Sentència que pretén ser definitiva per justificar la impotència i per desqualificar qualsevol proposició que no s'ajusti als principis neoliberals, que des de ja fa més d'una dècada pugnen per imposar-se fins a l'últim racó del món.

Els mitjans d'informació de més àmplia difusió contribueixen en gran mesura en la conformació d'aquells estats d'ànim i d'opinió. Ajuden ben poc a oferir la informació necessària que permet comprendre els fets i bastir alternatives. La informació és massa sovint esbiaixada, superficial i al servei dels grups de pressió més poderosos. Els més agosarats inclouen crítiques que, donat que no van acompanyades de possibles solucions, fomenten el derrotisme que la recerca d'idees noves.

Tant per l'anàlisi de la realitat que ens envolta, com per emprendre la recerca d'elaboracions teòriques diferents del model neoliberal, seria bo conèixer la vigèn-

A l'economia li cal humanitzar-se.

cia real d'aquells principis que hipotèticament fonamenten encara la cultura de les societats contemporànies als països d'Occident. És que les decisions individuals i les col·lectives se sostenen en els principis de la justícia social, de la solidaritat i de la llibertat de pensament, d'expressió i de decisió? I cal tenir memòria històrica. No s'ha d'oblidar que quan es menystenen aquells principis es generen cossos socials malformats, degenerats.

Fou per evitar el sorgiment de noves

malformacions i per guarir-se dels efectes del nazisme que una part d'Europa havia emprès, des del 1945, la via de l'"estat del benestar". Model en què el creixement econòmic va acompanyat tant d'una creixent eficàcia econòmica com d'un benestar social cada cop més gran; tipus d'organització de la societat en què l'eficiència de l'economia (una part del cos social) ha d'ésser compatible amb l'eficiència social (tot el cos social). Als països on es va aplicar aquest model s'hi va anar configurant una societat més justa, més lliure, més solidària. Tanmateix, des dels vuitanta, s'ha obert un procés de descredibilitació, de fre i, adhuc, de desmantellament d'aquest model. L'estat del benestar revisat continua essent, però, un dels models més desitjables i possibles, i un exemple que l'economia és una ciència social que podria formar part d'aquella "ciència humanista" d'Erich Fromm.

Així, una anàlisi econòmica humanista és la que tracta de detectar alhora els problemes econòmics i socials, i indaga les contradiccions internes i externes a què està sotmesa la societat. I no para de cercar desllorigadors als problemes que van sorgint i ofereix vies de superació que rebutgen qualsevol proposta que signifiqui una involució en el benestar social. Aquesta seria, per exemple, la metodologia adequada per enfrontar-se al debat sobre la viabilitat del sistema de pensions oberta al nostre país. **Carme Massana**

Les coses no milloren

"Els sondatges semblen cada vegada més decisius". Fabià Estapé passa revista a l'estiu que ja acaba, i en repassa un nom avui popular: Trias de Bes.

Han passat moltes coses aquest estiu, i no totes a fi de bé. Per exemple, ens parlen de les malifetes de les administracions socialistes, d'ordre autonòmic (vostès, a València, ja en tenen unes primeres mostres). Em diuen

que el senyor Mariano Rajoy (alerta amb el nom!) ha rectificat, i allò que es presentava com una successió d'auditories d'infart (se'n recorden, de la trista expressió del jovenívol Felipe González, el desembre del 1982?) s'ha tornat aigua-

poll. Sembla que moltes de les amenaces fetes públiques poden fer la mateixa fi.

Tot, o gairebé tot, continua depenent de les eleccions generals. Prou que ho saben. D'uns mesos ençà els líders Felipe González i Jordi Pujol es troben lligats

per l'aritmètica parlamentària: coses d'haver de sumar 159 diputats amb 17, els disset "d'ara decidirem!" I aquests dos líders que han acordat tantes coses des del mes de juliol del 1993, també s'havien posat d'acord perquè les dates de les eleccions autonòmiques i generals fossin les més escaients.

Els sondatges semblen cada vegada més decisius. I hi ha hagut maniobres estiuenques, com ara l'acostament de José María Azar, de la mà (no siguin malpensats!) d'Aleix Vidal-Quadras, per a "re-catalanitzar" el PP a Catalunya, i el "fitxatge" d'un personatge tan curiós com Josep Trias de Bes, antic membre del

PSUC, de Convergència Socialista, d'alguna altra organització, i durant més de vint-i-vuit anys a Renta Catalana, amb pèrdua de diners en un taxi..., fins a acabar fent de conseller de RTV en nom de CiU.

Ara, pla, en veurem de fresques i de...
Fabià Estapé

Què sap Reventós?

Xavier Vinader desentraña l'entrellat de l'afer GAL tot destacant les implicacions de membres socialistes. Joan Reventós podria ser-ne un.

Aquest any tota una colla de càrrecs de l'administració socialista no han passat les vacances tranquils. Especialment els ex-membres de la cúpula del Ministeri d'Interior implicats directament en la guerra bruta contra els GAL i que, en els últims mesos, han conegut per primera vegada a la seva vida el confort de les presons espanyoles. Es veien venir la pedregada de la tardor.

El jutge Garzón va ésser l'últim a marxar del seu despatx de l'Audiencia Nacional i el primer a tornar després de les calors de l'estiu. Abans, va reobrir una sèrie de sumaris que li possibilitaven cridar tothom de nou i continuar esbrinant les interioritats del terrorisme d'estat i les responsabilitats dels relacionats amb aquest assumpte.

El titular del jutjat núm. 5 de l'Audiencia Nacional havia pogut enviar a la presó a la cúpula del Ministeri de l'Interior utilitzant només les dades obtingudes a través de la investigació d'una de les primeres accions conegudes dels GAL, el segrestament del ciutadà francès Segundo Marey. Quan reobrí el cas 9/89 -l'assassinat del jove Juan Carlos García Goena a Hendaia- començava per l'altra punta. Per l'última acció sanguinària dels GAL. Un crim, a més a més, pel qual tant José Amedo com Michel Domínguez ja van ésser jutjats i absolts el seu dia, situació que els permet cantar moltes coses sense perill que les informacions facilitades al jutge siguin després utilitzades en contra seva. Entre aquestes dues accions es van

Joan Reventós. La seva activitat diplomàtica a París, podria haver-li facilitat informació de l'afer GAL.

realitzar un rosari d'assassinats que Garzón també ha començat a posar sobre la taula un darrere l'altre. Un dels més sanguinaris és el de la cafeteria de l'Hotel Monbar, a Baiona, on els mercenaris marselesos contractats per la policia espanyola van assassinar a trets la vida de quatre refugiats vascos. L'afer Segundo Marey pot ser una mena de joc de criatures comparat amb el que pot venir d'aquí en endavant. Els sumaris dels GAL amb sang ja han estat desentapats i rellegits amb atenció. Per això molts càrrecs socialistes no han tingut unes vacances com cal. Saben que, en el tema del terrorisme d'estat, per ara, han sortit alguns només, però tampoc no tots. Queden molts personatges a l'ombra.

A través de les declaracions, per exemple, del policia Ángel López Carrillo, un dels testimonis del jutge Bueren en el cas Lasa i Zabala, ha sortit a la llum una part

del paper jugat pel CESID en aquestes operacions de "guerra bruta" i també de personal amb cobertura diplomàtica, com és el cas del comandant de la Guàrdia Civil, Jesús Vélez, que estava destinat a l'ambaixada espanyola a París durant els anys claus de l'actuació dels GAL. Posteriorment fou nomenat assessor de Rafael Vera a la secretaria d'estat d'Interior i disposava d'un despatx al mateix Ministeri. Oficialment, el comandant Vélez estava destinat a París per coordinar les tasques antiterroristes amb les autoritats franceses. Però de sotamà feia moltes coses més. Entre

altres transportar carregaments d'armes i explosius de San Sebastià a França utilitzant cotxes amb matrícula diplomàtica i que formaven part del parc de la delegació diplomàtica. Les armes i els explosius estaven destinades als comandos de mercenaris dels GAL i provenien d'un xalet clandestí del CESID a Madrid.

Però el més interessant és que a l'època en què el comandant Vélez estava a París, l'ambaixador espanyol en aquella capital era Joan Reventós, un veterà militant del PSC que, com a cap de la delegació diplomàtica alguna cosa havia de saber de les activitats de l'oficial de la Guàrdia Civil. Reventós tenia contactes directes amb les màximes autoritats del país veí en el moment en què el País Basc francès es començava a omplir de cadàvers. És lògic pensar que en el Quai d'Orsay li preguntessin què passava amb tot aquell enrenou. I que ell hagués de donar més d'una